

Regionkontoret
Hälsa- och sjukvård
Gunnel Håkansson
Tandvårdsstrateg

Beslutsförslag

Datum	Diarienummer
2021-04-23	RS201135

Regionstyrelsen**Motionssvar - Utredda möjligheten att nå utsatta grupper i Halland med dålig tandhälsa****Förslag till beslut**

Regionstyrelsen beslutar att föreslå Regionfullmäktige besluta att :

- Avslå yrkandet att Region Halland tar fram en handlingsplan för att utjämna skillnader och förebygga skillnader i tandhälsa hos sin befolkning.

Sammanfattning

I en motion till Regionfullmäktige daterad 2020- 09-29 angående att nå utsatta grupper i Halland med dålig tandhälsa för tandhälsofrämjande åtgärder föreslår Lena Ludvigsson, Svetlana Svensson och Agnes Hultén att Region Halland tar fram en handlingsplan för att utjämna skillnader och förebygga skillnader i tandhälsa hos sin befolkning. Regionkontoret föreslår avslag på yrkandet att ta fram en handlingsplan för att utjämna skillnader och förebygga skillnader i tandhälsa hos sin befolkning.

Bakgrund

I en motion till Regionfullmäktige daterad 2020-09-29 om att ”Utredda möjligheten att nå utsatta grupper i Halland med dålig tandhälsa för tandhälsofrämjande åtgärder” föreslår Lena Ludvigsson, Svetlana Svensson och Agnes Hultén, Vänsterpartiet Halland, att Region Halland tar fram en handlingsplan för att utjämna skillnader och förebygga skillnader i tandhälsa hos sin befolkning.

Motionärerna menar att tandhälsan i befolkningen har blivit generellt bättre men att det i vissa grupper samtidigt sker en försämring. Sämst tandhälsa har de grupper som har låg utbildning, tjänar lite, är multisjuka och då framförallt äldre men även utlandsfödda.

Motionärerna föreslår att dessa utsatta grupper ska erbjudas riktade och förebyggande insatser när Region Halland möter dessa grupper i regionens olika verksamheter. Det kan vara att inventera behov, hinder eller att slussa vidare till rätt vårdinstans. En samordning kan på sikt leda till ett effektivt användande av vårdresurser då dålig tandhälsa kan leda till allvarigare hälsoproblem som kräver ineliggande på sjukhus eller långa och kostnadskrävande behandlingar.

Personcentrerade sammanhållna vårdförlopp och patientkontrakt

Det finns brister i samverkan mellan hälso- och sjukvården och tandvården vilket kan leda till ojämlikheter i vården. Det finns ett pågående arbete i Region Hallands lokala kunskapsorganisation för att anpassa hälso- sjukvård och tandvård till den nationella programområdes- och samverkansstrukturen. Kunskapsstyrningen ska stödja patientflöden, utveckla det som finns, samverka mera och bygga ihop delarna genom införandet av personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp och patientkontrakt.

Region Halland har tagit fram förslag till specifikt arbetssätt inför ordnat införande av personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp. Tandvården och Lokalt programområde tandvård (LPO tandvård) finns med i arbetet med införande av de personcentrerade och sammanhållna vårdförloppen liksom i arbetet med God och Nära vård. Tandvården i Halland arbetar för att göra tandhälsan mer jämlik.

Patientkontrakt är en gemensam överenskommelse mellan vården och patienten som ska bidra till bättre hälsa, tandhälsa och vård. Genom att integrera patientkontrakt i alla verksamheter konkretiseras förbättringsarbeten. Patientkontraktet tydliggör bland annat om det finns behov av stöd gällande tandvård.

Målbild för God och nära vård

Omställningen i hälso- och sjukvården och tandvården till God och nära vård innebär att vården skall utgå från individuella förutsättningar och behov och bygga på relationer, vara hälsofrämjande, förebyggande och proaktiv. Detta

ska bidra till en jämlik hälsa. Detta ska bidra till en jämlik hälsa där hänsyn tas till skillnader kopplat till kön och tandhälsa

Specialisttandvården Hallands sjukhus och Folktandvården, Närsjukvården

Specialisttandvården Hallands sjukhus och Folktandvården, Närsjukvården, ställer sig generellt positiva till att en handlingsplan tas fram för att utjämna skillnader och förebygga skillnader i tandhälsa hos befolkningen men vill hänvisa till det pågående arbetet med personcentrerade sammanhållna vårdförlopp och patientkontakt och omställningen mot God och nära vård.

Regionkontorets bedömning

Regionkontoret ser positivt på att ta fram en handlingsplan för att utjämna skillnader och förebygga skillnader i tandhälsa hos befolkningen vilket stärker patientens medverkan i vården. Regionkontorets bedömning är att det konkreta förslaget på hur intentionen uppnås bättre fångas av det pågående arbetet mot god och nära vård.

Målet med omställningen av hälso- och sjukvården och tandvården är att patienten får en god, nära och samordnad vård som stärker hälsan. Målet är också att patienten är delaktig utifrån sina förutsättningar och preferenser samt att skapa ett mer samhällsekonomiskt effektivt hälso- och sjukvårdssystem.

Regionkontoret vill också lyfta det förebyggande arbete som pågår i flera av folktandvårdens tandkliniker bland annat på Folktandvården Nyhem. Särskilda satsningar görs för att fånga upp barn och unga vuxna med dålig tandhälsa men också att förstärka den förebyggande tandvården för de som riskerar att få en sämre tandhälsa. Region Halland har en differentierad barnersättningsmodell där de områden med sämre tandhälsa får en högre ersättning. Modellen baseras även på socioekonomiska faktorer. Barnersättningsmodellen följdes upp 2016 och visade att polariseringen i Region Halland hade minskat.

En tydlig målsättning under de kommande åren är att stärka samverkan mellan regioner och kommuner i syfte att skapa en mer sammanhållen vård och omsorg.

Konsekvensbeskrivning

Skillnader i tandhälsa följer samma mönster som skillnader i övrig hälsa och har samma bestämningsfaktorer. Tandhälsan har förbättrats över tid men det finns fortfarande skillnader kopplat till kön och tandhälsa. Pojkar har genomgående något sämre tandhälsa på totalen men det finns skillnader mellan olika åldersgrupper och var i Halland man bor.

FOU i Halland har visat vid två genomförda studier att det finns en stark korrelation mellan tandhälsa och socioekonomiska faktorer. Studierna har baserats utifrån en riskkarta för karies samt ett flertal socioekonomiska indikatorer som utbildningsnivå, köpkraft och utrikes födda.

Det viktigaste hållbarhetsmålet är förbättrad tandhälsa och arbete med förebyggande tandvård för alla. Därför görs extra insatser för att förebygga karies hos barn och unga i riskområden. Alla barn och vuxna riskbedöms och kommer att kallas för förebyggande behandling till tandvården efter det individuella behovet. Det innebär att barn och vuxna med högre risk kallas för regelbyggen förebyggande behandling och tätare undersökningsintervall. Där tandvården identifierar sämre tandhälsan för hela åldersgrupper och för pojkar och flickor i synnerhet sätter man in kollektiva förebyggande insatser.

Preventionsprogrammets budskap som är- sköljning med fluoridlösning, vila mellan måltider och vatten som måltidsdryck- möter barn, ungdomar, föräldrar och andra vuxna som besöker klinikerna, barnvårdscentralerna och de digitala miljöerna. Det förebyggande arbetet gynnar en jämlik tandvård som styrs till de grupper som har störst behov både på grupp och individnivå och med tanke på identifierade könsskillnader

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Inga ekonomiska konsekvenser.

Regionkontoret

Jörgen Preuss
Regiondirektör

Martin Engström
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Bilaga:

Motion

Styrelsens/nämndens beslut delges

Motionärerna